

**Pedagogisch werkplan KDV De Geluksvogel:
KDV het Koekoeksnest en PO de Flierefluiters**

Maastricht juli 2020

Versie juli 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1: Veiligheid, persoonlijke en sociale competentie en waarden en normen	6
1.1 Emotionele veiligheid	6
1.2. Persoonlijke competentie	6
1.3. Sociale competentie	7
1.4. Normen en waarden	7
1.5. Ontwikkeling van de baby en peuter	7
1.5.1 Ontwikkeling van baby's en dreumesen (0-2 jaar)	7
1.5.2. Ontwikkeling van peuters (2-4 jaar)	8
Hoofdstuk 2: Plaatsing.....	9
2.1 Groepsindeling en pedagogisch medewerkers.	9
2.2 Intake.....	10
2.3 Aard van de opvang.....	10
2.3.1Extra dagdelen:.....	11
2.4 Wennen	11
2.5 Brengen en halen	12
Hoofdstuk 3: Een dag kinderdagverblijf/peuteropvang.....	18
3.1 Dagindeling KDV het Koekoeksnest	18
3.2 Dagindeling Po de Flierefluiters	20
3.2 Slapen en rusten.....	21
3.3 Spelen en activiteiten.....	21
Hoofdstuk 4: Eten en drinken	22
4.1 Eten en drinken	22
4.2 Dieet, allergie, andere culturen	22
Hoofdstuk 5: Verschonen, toiletgang en zindelijk worden	23
5.1 Verschoning.....	23
5.2 Toiletgebruik en zindelijkheidsstraining	23
Hoofdstuk 6: Het kind.....	24
6.1 Overdracht naar de basisschool of naar een ander kinderdagverblijf.....	24
6.2 Corrigeren en belonen	24
6.3 Zieke kinderen	25
6.4 Kinderparticipatie.....	25
Hoofdstuk 7: Informatie-uitwisseling.....	26
7.1 Mondelinge informatie-uitwisseling	26
7.2 BitCare	26

7.3 Schriftelijke informatie	26
7.4 Ouderbijeenkomsten.....	26
7.6 Klachtenprocedure	27
7.7. Samenwerking consultatiebureau, O2, Radar	27
Hoofdstuk 8 Ruimte-indeling	29
8.1 De binnenruimte	29
8.2 De buitenruimte	29
Hoofdstuk 9 Veiligheid en hygiëne.....	30
9.1 Bedrijfshulpverlening en EHBO	30
9.2 Jaarlijkse GGD-inspectie	30
9.3 Verdere veiligheidsmaatregelen	30
9.4 Veiligheid en slapen	31
Hoofdstuk 10. De drie-uurs regeling	32
Hoofdstuk 11. Het vier-ogen principe	32
11.1 Concrete invulling.....	32
Hoofdstuk 12. Inzet stagiairs en beroepskrachten in opleiding	35

Voorwoord

Kinderopvangorganisatie Samen Spelen binnen IKC de Geluksvogel wil kwalitatief goede, betaalbare kinderopvang bieden in binnen de dagopvang 'het Koekoeksnest' en peuteropvang 'de Flierefluiters'. Om de opvang te verbeteren en bij te stellen wanneer daar aanleiding toe is, stellen wij prijs op een open dialoog met medewerkers en ouders¹. Wij beseffen ons dan ook terdege dat dit pedagogisch plan een plan in ontwikkeling is; door kritisch te blijven kijken naar onze organisatie en de wensen van kinderen, ouders, medewerkers en andere belanghebbenden serieus te nemen, zal het pedagogisch plan in de toekomst steeds aangepast worden. In ons pedagogisch beleid komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan en waarom wij dat zo doen.

Samen Spelen is een plek waar ouders met een goed gevoel hun kinderen naartoe brengen voor de momenten dat zij zelf andere verplichtingen hebben. Waar medewerkers met plezier komen werken. Maar bovenal: waar kinderen naar hartenlust kunnen spelen, leren, ontdekken en vriendjes en vriendinnetjes kunnen ontmoeten. Samen Spelen staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en waar een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles zodat kinderen zich veilig voelen en de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen.

In dit werkplan beschrijven wij hoe we binnen de dagopvang en de peuteropvang, zoals deze hierboven benoemd zijn, willen werken aan de vier competenties zoals die genoemd worden in de Wet Kinderopvang, namelijk: de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen. Samen Spelen biedt op deze locatie het Voor – en Vroegschoolse Educatie programma 'Speelplezier' aan. Speelplezier biedt spelenderwijs activiteiten aan die de (taal)ontwikkeling stimuleren zodat kinderen bij de overgang naar de basisschool een zo optimaal mogelijke start kunnen maken. Voor verdere informatie over VVE verwijzen wij u naar VVE beleid van Samen Spelen, te vinden op onze website of ter inzage op locatie aanwezig.

Ouders kunnen het pedagogisch plan via de website downloaden. Ook zal een exemplaar ter inzage op het kinderdagverblijf liggen. De protocollen waar in dit werkplan naar wordt

¹ Waar in dit plan gesproken wordt over ouders, kan ook verzorgers gelezen worden.

verwezen, liggen ter inzage op het kinderdagverblijf en kunnen op verzoek altijd worden ingezien.

Kinderopvang Samen Spelen: Dagopvang 'het Koekoeksnest' en peuteropvang 'de Flierefluiters'

Juli 2020

Hoofdstuk 1: Veiligheid, persoonlijke en sociale competentie en waarden en normen

Opvang van kinderen brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee, aangezien ouders besluiten om de zorg voor en opvoeding van hun kind deels over te dragen aan ons. De pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust en nemen deze taak met veel plezier op zich. Dit pedagogisch werkplan is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Rixsen-Walraven die in de Wet Kinderopvang zijn omschreven waarbij er rekening gehouden wordt met een verticale groep:

1. Bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
2. Bevorderen van de ontwikkeling van de persoonlijke competenties
3. Bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties
4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

1.1 Emotionele veiligheid

De basis van al het handelen van de groepsleiding is het bieden van een gevoel van veiligheid en geborgenheid aan het kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerker onmisbaar. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker en veilig voelen. Vanuit een veilige basis durven zij de wereld te ontdekken. Binnen een verticale groep vraagt dit extra aandacht aangezien er met verschillende leeftijden in de groep wordt gewerkt.

1.2. Persoonlijke competentie

Wij willen kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben. Ieder kind is uniek en de moeite waard. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen om zich te ontwikkelen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een interne motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Wij vinden het belangrijk om kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren; zowel de verstandelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld leren praten), de lichamelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld leren kleuren) als de emotionele ontwikkeling (bijvoorbeeld leren opkomen voor jezelf).

1.3. Sociale competentie

Wij vinden het belangrijk om kinderen de ruimte te bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden. Naast de individuele zorg en aandacht die een kind krijgt, speelt ook de groep waarbinnen het kind zich beweegt een belangrijke rol. Het kinderdagverblijf is als het ware een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen en leren van elkaar. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen van verschillende leeftijden, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar te helpen, speelgoed samen op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen.

1.4. Normen en waarden

Wij vinden het belangrijk om kinderen de normen en waarden bij te brengen die horen bij de Nederlandse cultuur zodat kinderen zich ook moreel kunnen ontwikkelen. Daarnaast vinden wij het ook belangrijk dat de kinderen andere culturen respecteren. Er kunnen zich op het kinderdagverblijf veel situaties voordoen waarbij normen en waarden sterk naar voren komen, bijvoorbeeld bij ruzie of het vieren van een verjaardag. Door de reacties van de groepsleiding op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en wat geen maatschappelijk geaccepteerd gedrag is. Het gedrag van de pedagogisch medewerker heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie.

1.5. Ontwikkeling van de baby en peuter

Binnen de verticale groep van Kinderopvang Samen Spelen 'het Koekoeksnest' worden kinderen vanaf 8 weken tot 4 jaar opgevangen. Hieronder hebben we een verdeling gemaakt tussen kinderen van 0 tot 2 jaar en kinderen van 2 tot 4 jaar op het gebied van het stimuleren van de ontwikkeling.

1.5.1 Ontwikkeling van baby's en dreumesen (0-2 jaar)

In de eerste maanden in het leven van een baby, ligt de nadruk in de ontwikkeling voornamelijk op het aangaan van een veilige hechtingsrelatie. In de groep wordt gezorgd voor rust, reinheid en regelmaat. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan het creëren van een veilige omgeving en veilige relatie met de pedagogisch medewerker(s). Op deze manier zal de baby zich geborgen voelen en kan hij tot ontwikkeling komen. Baby's groeien en leren in hun eerste levensjaar in een razendsnel tempo. Dit doen zij voornamelijk met behulp van hun zintuigen. De zintuigen vertellen de baby dingen over de omgeving. Bij een gezonde baby zijn alle vijf de zintuigen (horen, zien, voelen, ruiken en proeven) bij de geboorte al zo ontwikkeld, dat de baby deze direct kan gebruiken. Hoe de baby zijn zintuigen goed kan gebruiken, leert hij naarmate hij ouder wordt. De

zintuigen worden gebruikt om dingen in de omgeving te gaan ontdekken. In de groep wordt dan ook veel ingespeeld op de zintuiglijke wereld van de baby. Er wordt veel gezongen, muziekjes afgespeeld, er is een snoezelhoek en er worden verschillende activiteiten gedaan waar baby's hun zintuigen voor moeten inzetten. Denk aan het manipuleren met materiaal, het gebruiken van verschillend speelmateriaal, etc. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de sociale ontwikkeling van de baby: De interactie tussen de pedagogisch medewerker en de baby en tussen de kinderen in de groep onderling. De baby ontwikkelt naarmate hij ouder wordt steeds beter hoe hij kan aangeven wat hij wil. Het is de taak van de pedagogisch medewerker om hierop te reageren en zo goed mogelijk op in te spelen. Bijvoorbeeld door troosten, knuffelen, lachen, etc. De oudere kinderen uit de groep worden betrokken bij de verzorging van de baby's. Tijdens de tafelmomenten beginnen de kinderen met het leren delen en bijvoorbeeld het wachten op je beurt. De jongere kinderen worden zoveel mogelijk meegenomen in het dagritme van de oudere kinderen. Hierbij valt te denken aan samen de dag beginnen met een kring, samen eten en samen buiten spelen. Maar ook het gezamenlijk spel zal worden gestimuleerd en zal worden aangepast zodat kinderen van verschillende leeftijden aan een spel of activiteit kunnen deelnemen.

1.5.2. Ontwikkeling van peuters (2-4 jaar)

In deze ontwikkelingsfase staan kinderen open voor het opdoen van nieuwe ervaringen. Zij worden steeds nieuwsgieriger en stellen vragen over het 'waarom'. De peuter krijgt steeds meer interesse in andere kinderen en is langzaam in staat te denken waarom iemand iets voelt. Peuters in onze groepen worden dan ook bewust gemaakt van de consequentie voor jezelf of voor de ander van bepaald gedrag. Emoties en waaraan deze te herkennen zijn worden benoemd.

De peuter wil steeds meer zelf doen en wordt ook steeds zelfstandiger. Korte taken en opdrachten kan het kind zelfstandig uitvoeren. Voornamelijk taken die dagelijks terugkomen. We hanteren voor de peuters dan ook een dagritme, waarbij de structuur elke dag hetzelfde is. Binnen die structuur kan worden gewisseld in het aanbod. Bijvoorbeeld spelen in de speelzaal in plaats van buiten.

Taal gaat een steeds grotere rol spelen. Kinderen gaan taal gebruiken om aan te geven wat ze wel en niet willen en gaan veel benoemen. Ze breiden hun woordenschat flink uit, werken aan hun zinsbouw en aan het eind van hun peutertijd zijn zij vaak al in staat werkwoorden te vervoegen. In de groep krijgen de kinderen dan ook veel taalaanbod in verschillende vormen; de grote groep, kleine groep en waar nodig individueel. Kinderen leren taal in onze groep door spel. Spel dat wordt voorgespeeld, begeleid spel of vrij spel. Ter visuele ondersteuning van het taalaanbod, worden veel echte voorwerpen gebruikt, foto's en/of afbeeldingen. Bijvoorbeeld op dagritme kaarten.

Hoofdstuk 2: Plaatsing

2.1 Groepsindeling en pedagogisch medewerkers.

KDV 'het Koekoeksnest':

In het kinderdagverblijf 'het Koekoeksnest' wordt gewerkt met een verticale groep. Dit betekent dat de kinderen van 8 weken tot uiterlijk 4 jaar in onze groep opgevangen worden. Wij hebben hiervoor gekozen, omdat in een verticale groep kinderen van verschillende leeftijden met elkaar kunnen spelen en vooral van elkaar kunnen leren. Zo kunnen de jongere kinderen op bijvoorbeeld het gebied van taal leren van de oudere kinderen. De oudere kinderen krijgen de kans om de groepsleiding te helpen bij bijvoorbeeld de verzorging. Hierbij valt te denken aan het aangeven van een luier of meelopen als het jongere kind in bed gelegd wordt.

In de groep is per dagdeel ruimte voor 16 kinderen. Afhankelijk van de groepsgrootte worden de kinderen door één, twee, drie of vier gediplomeerde pedagogisch medewerkers opgevangen. Wij houden ons aan de wettelijke eisen die gesteld worden in de Wet Kinderopvang. Deze beschrijft namelijk een vastgelegde Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

In een groep mogen maximaal 8 kinderen onder de 1 jaar tegelijk worden opgevangen. Een pedagogisch medewerker mag in haar eentje maximaal 4 nuljarigen opvangen of 5 eenjarigen. Als er nul- en eenjarigen door elkaar zijn in een groep wordt dmv een rekentool bepaald hoeveel pedagogisch medewerkers er moeten worden ingezet.

Minimaal zijn dat 2 pm's op 8 kinderen, 3 op 14 kinderen en 4 op 16 kinderen.

Aan een kind van 0 jaar worden twee vaste p.m's toegewezen. Op de dagen dat het kind komt is altijd een van de twee vaste pm's werkzaam. Als de omvang van de groep vraagt om inzet van meer dan twee pm's dan mogen maximaal drie vaste pm's aan het kind worden toegewezen. Naast het vaste gezicht kunnen andere pm's worden ingezet. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de "vaste-gezichten-eis" niet.

Aan kinderen van 1 tot 4 jaar mogen maximaal drie vaste pm's worden toegewezen.

In geval van ziekte, vakantie en in noodsituaties lossen we de afwijking van het vaste gezichtencriterium zo goed mogelijk op waarbij we ons erop richten om zoveel mogelijk stabiliteit voor de kinderen te realiseren.

Po 'de Flierefluiters'

Peuteropvang de 'Flierefluiters' bestaat uit een stamgroep. Kinderen tussen 2 en 4 jaar oud worden binnen deze groep opgevangen. Afgestemd op het aantal vierkante meters in de groep mogen maximaal 16 kinderen tegelijk worden opgevangen. Afhankelijk van de groepsgrootte, zullen er 1 of 2 pedagogisch medewerksters per groep aanwezig zijn. Wij houden ons aan de wettelijke eisen die gesteld worden in de Wet Kinderopvang. Bij de Flierefluiters zijn vijf vaste gediplomeerde pedagogisch medewerksters werkzaam.

2.2 Intake

KDV het koekoeksnest

De nieuwe ouders hebben voor de startdatum een intakegesprek op het kinderdagverblijf. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er afspraken gemaakt met de ouders over bijvoorbeeld eten, slapen, halen en brengen. Ook wordt het intakeformulier doorgenomen dat ouders van tevoren al hebben ingevuld. Voor de peuters van 2 tot 4 jaar wordt er een uitgebreider formulier gebruikt. Hier wordt ingegaan op de aspecten van VVE, de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Dit formulier komt in een map in een afgesloten kast op de groep waar het kind wordt opgevangen, zodat het voor de pedagogisch medewerkers altijd bij de hand is. Bij inschrijving in het kinderdagverblijf ontvangen ouders per mail het 'informatieboekje KDV' en het intakeformulier van Samen Spelen.

PO de Flierefluiters

Binnen de peuteropvang worden ouders 6 weken nadat het kind gestart is, uitgenodigd voor een intakegesprek. De pedagogisch medewerkers geven de ouders een intakeformulier mee, dat zij ingevuld meenemen bij de eerste officiële dag van het kind. De pedagogisch medewerkers halen hier de eerste informatie uit over het kind, bijvoorbeeld eventuele allergieën, medische situatie en thuissituatie. Na de eerste 6 weken van het kind in de peuteropvang wordt er een intakegesprek gepland en wordt het gehele intakeformulier doorlopen. Bij inschrijving in de peuteropvang ontvangen ouders per mail het 'informatieboekje peuteropvang' van Samen Spelen.

2.3 Aard van de opvang.

Vanaf 01-08-2020 geldt het nieuwe 16 uren aanbod voor kinderen met een VVE-indicatie. Schoolvakanties worden hierin niet meegerekend. De volgende berekening kunnen we daarom hierop loslaten. Een schooljaar heeft 40 weken. Peuters van 2.5 jaar tot 4 jaar krijgen 60 weken, 16 uur VVE aanbod waardoor deze kinderen in anderhalf jaar 960 uur VVE krijgen.

KDV het Koekoeksnest

Wij bieden hele dagopvang en halve dagopvang. Een halve dag is 1 dagdeel, een hele dag staat voor 2 dagdelen. De dagdelen zijn als volgt ingedeeld: 07.30 tot 12.45 uur of van 12.45 tot 18.00.

Voor kinderen met een VVE-indicatie geldt volgens het nieuwe 16-uurs aanbod het volgende: Daarom geldt dat kinderen binnen het kinderdagverblijf kunnen kiezen uit de volgende dagen: Of een kind komt 1 hele dag en twee halve dagen. Of een kind komt 3 hele dagen naar de opvang. Zo kan het kind 16 uur VVE aanbod krijgen. Per dag mag een kind maximaal 6 uur VVE aangeboden krijgen. Hier wordt tijdens het dagritme rekeningen mee gehouden.

PO de Flierefluiters:

Wij bieden elke ochtend van maandag tot en met vrijdag opvang aan en een aantal middagen.

De openingstijden zijn aangepast conform het 16-uurs aanbod per 01-08-2020:

Maandag- , dinsdag- en donderdagochtend van 08:30 tot 11:30. Maandag- , dinsdag- en donderdagmiddag van 12:00 tot 15:00. Op woensdag- en vrijdagochtend van 08:30 tot 12:00.

2.3.1 Extra dagdelen:

Een ouder kan buiten de overeengekomen dagdelen om, gebruik maken van extra opvang op momenten dat dit gewenst is. Deze dagdelen worden afgenomen op basis van achteraf facturatie. Extra opvang kan worden aangevraagd via BitCare en is alleen mogelijk als er plaats is in de groep van het kind

- Ruilen van dagdelen is mogelijk onder de volgende voorwaarden:
 - Er is plaats in de groep.
 - Het ruilen vindt plaats een maand voorafgaand of volgend op de ruildatum
 - Dagdelen kunnen niet gereserveerd worden
 - Feestdagen waarop wij gesloten zijn kunnen niet geruild worden
 - Ruilingen kunnen worden aangevraagd in BitCare

Het ruilen van dagen is een service, hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

2.4 Wennen

KDV het Koekoeksnest

Ongeveer een maand voor de startdatum van het kind hebben ouders een intakegesprek met de pm van de groep. Dit valt samen met het gratis oefenmoment van het kind. Na het gesprek tussen ouders en pm blijft het kind oefenen in de groep. Dit oefenmoment zal ongeveer 2,5 uur duren. Pedagogisch medewerkers bieden tijdens de wenperiode vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. Een kort en duidelijk afscheid van de ouders biedt de meeste duidelijkheid voor het kind, waardoor het kind sneller wennen kan. Mocht het kind het zeer moeilijk hebben tijdens het wennen en is het ontroostbaar, dan wordt er contact met ouders opgenomen om te overleggen wat te doen. In de meeste gevallen wordt samen besloten dat het kind wordt opgehaald. Mocht dat niet gelijk lukken dan wordt er een tijdstip afgesproken waarop de ouder wel kan komen. Ook kan er besproken worden of ouders tips hebben voor de pm om het kind rustiger te krijgen en wordt er afgesproken dat pm ouder terug zal bellen mocht het toch niet zo goed gaan.

Er vindt een keer een oefenmoment plaats in de twee weken voorafgaand aan de startdatum. Mocht het nodig zijn dan kan er altijd nog een tweede afspraak gepland worden.

PO de Flierefluiters

Voordat de peuters officieel starten is er een mogelijkheid voor het kind om een aantal uur op de groep te komen oefenen. Pedagogisch medewerkers bieden tijdens de wenperiode vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. Een kort en duidelijk afscheid van de ouders biedt de meeste duidelijkheid voor het kind, waardoor het kind sneller wennen kan. Mocht het kind het zeer moeilijk hebben tijdens het wennen en is het ontroostbaar, dan wordt er contact met ouders opgenomen om te overleggen wat te doen. In de meeste gevallen wordt samen besloten dat het kind wordt opgehaald.

2.5 Brengen en halen

KDV het Koekoeksnest

Op de breng- en haalmomenten wordt belangrijke informatie over het kind uitgewisseld. Als de ouders het kind brengen geven zij de medewerkers noodzakelijke informatie, net zoals de medewerkers bij het ophalen belangrijke informatie over de dag doorgeven. Omdat de contactmomenten vaak kort zijn, is het in de regel niet mogelijk uitgebreid te bespreken wat de activiteiten van die dag waren of uitgebreid in te gaan op de ontwikkeling van het kind.

PO de Flierefluiters

Aan het begin van elk dagdeel is er een inloopkwartiertje. Er is dan ruimte voor ouders om met hun kind te spelen en kort informatie uit te wisselen met de pedagogisch medewerkers. Als de ouders het kind brengen geven zij de medewerkers noodzakelijke informatie, net zoals de medewerkers bij het ophalen belangrijke informatie over de dag doorgeven. Omdat de contactmomenten vaak kort zijn, is het in de regel niet mogelijk uitgebreid in te gaan op de ontwikkeling van het kind.

2.6 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. Natuurlijk hebben alle pedagogisch medewerkers oog voor de ontwikkeling van alle kinderen in hun groep maar de mentor let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van de aan haar toegewezen kinderen. Zij is degene die het kind observeert en de controlelijsten invult voor de baby's van 0 tot 2 en het kind volgsysteem invult voor de peuters van 2 tot 4 jaar. Zij is het aanspreekpunt voor ouders en zij is ook degene die actie onderneemt als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind. De mentor is daarnaast degene die drie keer in de peuterperiode een oudergesprek voert met de ouder(s) en ook de overdracht naar de basisschool doet. Dit geldt voor zowel kinderen van KDV het Koekoeksnest als kinderen van PO de Flierefluiter. De mentor hoeft niet perse een van de "vaste gezichten" van het kind te zijn. De pedagogisch medewerkers leggen schriftelijk vast welke mentor het kind heeft en laten de ouders mondeling weten wie de mentor van hun kind is.

2.7 Volgen van de ontwikkeling

2.7.1 Baby's(0 tot 2 jaar)

Pedagogisch medewerkers hebben ieder kind in beeld en volgen het in zijn ontwikkeling. Zo kunnen ze aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren de volgende stap te zetten. Baby's van 0 tot 2 jaar worden minimaal 1x per jaar geobserveerd. De mentor checkt aan de hand van controlelijsten de ontwikkeling van het kind. Deze observatie wordt toegevoegd aan het kind dossier. Ouders worden uitgenodigd voor een oudergesprek om de observatie samen te bespreken. Indien nodig of wenselijk kan er vaker per jaar een gesprek plaatsvinden.

2.7.2 Peuters(2 tot 4 jaar)

Binnen het kinderdagverblijf 'het Koekoeksnest' en PO 'de Flierefluiter' wordt gewerkt met de VVE-methodiek Speelplezier. Aan de hand van verschillende speel-leerroutines uit de methodiek, wordt de dag in de groep gestructureerd. Deze methodiek is vooral gespitst op de ontwikkeling van peuters vanaf 2 jaar. Echter binnen KDV 'het Koekoeksnest' zullen ook de jongere zoveel mogelijk deelnemen aan het dagritme en dagstructuur van kinderen van VVE-methodiek Speelplezier. VVE is dan ook niet iets wat je 'extra' doet, maar een manier van werken in de groep. Tevens vinden we het belangrijk dat er ruimte is voor eigen invulling, flexibiliteit in het programma en eigen creativiteit. De speel-leerroutines kunnen op verschillende plekken op verschillende manieren worden uitgevoerd, bijvoorbeeld buiten of in de speelzaal. Medewerkers krijgen de ruimte om aan de thema's een eigen invulling te geven en zo nu en dan, met ondersteuning van de VVE-

coördinator, een eigen thema te schrijven en vorm te geven.

Door de dag heen wordt er gewerkt in verschillende groepsvormen; de grote groep en de kleine groep. In de kleine groep wordt er aandacht besteed aan steeds een ander ontwikkelingsgebied. De activiteit vindt plaats in een van de speelhoeken in de ruimte. Aan de activiteit wordt een doel gekoppeld. De kinderen die bij elkaar in een groepje zitten, zijn ingedeeld op ontwikkelingsniveau. Gedurende het thema wordt er in dezelfde groepjes per dag gewerkt, zodat de ontwikkeling van het kind in het gestelde doel geobserveerd kan worden. De observatiegegevens worden verwerkt in het kind volgsysteem van Speelplezier, de digitale Groeiwijzer. In het volgsysteem zijn de doelen en vaardigheden opgenomen, waarmee gedurende de dag wordt gewerkt. Wanneer een vaardigheid meerdere keren zichtbaar is bij een kind, wordt in het volgsysteem aangegeven dat een kind de vaardigheid beheerst. Aan de vaardigheden die het kind nog niet beheerst, kan op verschillende momenten aandacht worden besteed. Bijvoorbeeld tijdens een kringmoment of het werken in de kleine groep, maar ook tijdens een eetmoment, zoals het tellen van stukken fruit (rekenen) of het specifiek aanbieden van woorden tijdens liedjes (taal).

Volgens Speelplezier wordt het kind 3x in de peuterperiode geobserveerd door de mentor en wel op de leeftijd van 2.5, 2.11 en 3.10 jaar. Peuterouders worden 3x in de peuterleeftijd van hun kind uitgenodigd voor een oudergesprek. Bij overdracht naar andere scholen/kind centra volgen wij de afspraken die zijn vastgelegd in het pedagogisch educatief raamplan van desbetreffende school/kindcentrum. Zo kan het zijn dat alleen een overdrachtsgesprek plaatsvindt bij VVE-kinderen en dat er bij niet geïndiceerde kinderen alleen het digitale kind volgsysteem wordt gestuurd.

De groep is ingericht in verschillende speelhoeken; de huishoek, bouwhoek, leeshoek en het atelier. In elke hoek zijn materialen te vinden waarmee een kind bepaald spel kan spelen. Hierbij is er rekening gehouden met de verschillende leeftijden in de groep. Tijdens elk thema worden de materialen in de hoek zo veel mogelijk aangepast aan het thema. Zo wordt ervoor gezorgd dat er genoeg uitdaging en afwisseling in materialen is en dat kinderen op verschillende manieren in aanraking komen met het thema. Er wordt in de bouwhoek veelal (thematisch) gewerkt met rekenvaardigheden en in de huishoek met taal.

We vinden het belangrijk dat ouders een actieve rol spelen in de ontwikkeling van hun kind en ook begrijpen wat wij met de kinderen doen in het kinderdagverblijf. Er vindt daarom minimaal één keer per jaar een ouderavond plaats, waarin vooral aandacht wordt

besteed aan hoe wij werken met Speelplezier binnen een verticale groep en de peuteropvang.

Er vindt een nauwe samenwerking plaats met basisschool de Geluksvogel. Samen vormen wij IKC de Geluksvogel. De Speelplezier thema's zijn per schooljaar zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betekent dat waar mogelijk peuters en kleuters spelen en werken met hetzelfde thema. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten zitten regelmatig in verschillende overlevormen bij elkaar, om activiteiten binnen de gezamenlijke Speelplezier thema's te organiseren, de inhoud van het aanbod op elkaar af te stemmen, peuters die gaan instromen voor te bespreken en de instroom van kleuters te evalueren.

Voor elke peuter vindt er een warme overdracht plaats met in ieder geval de ouder(s), mentor vanuit de kinderopvang en de toekomstige leerkracht. Indien er tijdens de peuterperiode extra zorg geboden is, is het wenselijk dat ook de aandachtsfunctionarissen van voor- en vroegschool (tevens zorgcoördinator en IB'er) aansluiten bij de overdracht. De aandachtsfunctionarissen hebben maandelijks overleg om de doorgaande lijn te bewaken, het beleid en de praktijk te monitoren, doelen te stellen en waar nodig bijstellen en te evalueren.

Eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind van 0 tot 4 jaar worden gesignaleerd en er wordt actie op ondernomen. Natuurlijk worden de signalen eerst in het team besproken. Van hieruit worden verdere plannen gemaakt. Zo kan er overleg gepleegd worden met de contactpersoon bij het consultatiebureau (met toestemming van ouders) en er kan een (of meerdere) observatie(s) plaatsvinden door de aandachtsfunctionaris VVE. Ook kan de logopedist aangesloten bij ons bedrijf en andere externe instanties zoals de integrale vroeghulp worden benaderd. Dit gebeurt altijd met toestemming van en in overleg met ouders. Van hieruit volgt er meestal een plan van aanpak.

Als er meerdere hulpverleningsinstanties bij het gezin zijn betrokken kan er een knooppunt-overleg plaatsvinden. Alle instanties betrokken bij het gezin zitten dan samen om de stand van zaken te bespreken en actieplannen te formuleren.

Zie ook hoofdstuk 7.7.

2.8 Zorg

Bij Samen Spelen is een aandachtsfunctionaris aangesteld die onder anderen contactpersoon is tussen het kinderdagverblijf en de basisschool. Er wordt gewerkt aan de samenwerking, de doorgaande lijn en het afstemmen van zorg. Wanneer de pedagogisch medewerkers op de groep gedrag observeert dat afwijkt of opvalt, kunnen

zij de aandachtsfunctionaris vragen om te komen kijken in de groep. Naar aanleiding van de observaties en signalen (ook van eventuele andere partijen), kan de aandachtsfunctionaris een (handelings)plan opstellen. Er zal gekeken worden welke ondersteuning/begeleiding het kind nodig heeft, hoe de medewerkers extra ondersteund kunnen worden en zij zal indien nodig externe hulpverlening inschakelen.

Hoofdstuk 3: Een dag kinderdagverblijf/peuteropvang

We vinden het belangrijk dat kinderen continuïteit en regelmaat in de dagindeling ervaren. Regelmaat geeft een gevoel van veiligheid voor kinderen. Daarom hanteert iedere groep een min of meer vaste dagindeling afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Door de structuur van de vaste dagindeling worden de dagen op het kinderdagverblijf herkenbaarder voor de kinderen; dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid en rust. Het gaat hierbij om de terugkerende zaken als eten, slapen en bijvoorbeeld buitenspelen.

Samen Spelen is een VVE gecertificeerd dagverblijf en peuteropvang. In de praktijk betekent dit dat er Voor- en Vroegschoolse Educatie wordt aangeboden aan de peuters (en op aangepaste wijze aan de hummels) d.m.v. het programma Speelplezier. Alle peuters van 2 tot 4 jaar, krijgen binnen ons kinderdagverblijf en peuteropvang VVE-aanbod; kinderen met en zonder VVE-indicatie. Elk kind draait wekelijks mee met de activiteiten in de grote groep, kleine groep en waar nodig individueel. Een peuter met een VVE-indicatie wordt minimaal een keer extra begeleid in de kleine groep gedurende de week. Voor verdere informatie hieromtrent verwijzen we u naar het VVE-beleid van KDV 'het Koekoeksnest' en Po 'Flierefluïters'.

De gezamenlijke momenten op de dag zijn voorwaardenscheppend voor de ontwikkeling van de groep als geheel. De kinderen krijgen vanuit deze gezamenlijke momenten ook begrippen aangeleerd op het gebied van regels en gewoontevorming zoals: tafelmanieren (bijvoorbeeld blijven zitten tot iedereen klaar is), hygiëne (handen wassen) en omgangsregels (rekening leren houden met andere, jongere kinderen in de groep). Kinderen vinden de dagelijkse activiteiten plezierig; ze geven een band tussen de kinderen onderling en de kinderen als groep met de leiding. Het leren functioneren in een groep is belangrijk voor het functioneren later op de basisschool en in de maatschappij.

3.1 Dagindeling KDV het Koekoeksnest

Voor de baby's van 0 tot 1 jaar geldt dat de dagindeling niet vaststaat, maar afgestemd wordt op de behoefte van de betreffende baby. Zowel qua voeding als qua slaapritme wordt zo veel mogelijk aangesloten op de behoefte van het kind. Tussen de voedingen en het slapen door wordt er met de baby's gespeeld en geknuffeld, maar ze zullen ook gestimuleerd worden om zelfstandig te spelen.

Kinderen vanaf 1 jaar zullen zoveel mogelijk meedraaien met het dagritme van de peuters. Deze kinderen eten en slapen zoveel mogelijk op vaste tijden, waarbij ook als uitgangspunt de behoefte van het kind genomen wordt. De peuters die bijna 4 jaar worden, blijven meestal op. Zo wennen zij vast aan het ritme van de basisschool.

****07.30 – 9.00 uur:**

De kinderen worden gebracht. Ouders en leiding hebben kort de gelegenheid informatie uit te wisselen. De kinderen kunnen vrij spelen: bijvoorbeeld puzzelen, bouwen of lezen in de leeshoek.

- 09:00 uur:

Gezamenlijk begin van de dag met een kring, gevolgd door het demonstratiespel en de activiteit in de kleine groep.

- 09.30 uur:

Fruit(hap) of cracker eten en drinken. Liedjes zingen.

- 10.15 uur:

Verschoning en toiletbezoek. Daarna vrij (buiten) spelen of een gezamenlijke activiteit. Een creatieve activiteit en/of voorlezen. We streven ernaar om minimaal 1x per dag buiten te spelen.

- 11.45 uur:

Toiletgebruik, handen wassen en daarna wordt samen met de pedagogisch medewerkers gegeten (broodmaaltijd).

- 13.00 uur:

De kinderen gaan naar bed. De kinderen die niet meer naar bed gaan worden verschoond of kunnen gebruik maken van toilet. Daarna vrij spelen en/of knutselen.

- 15.00 uur :

Middagspel: Demonstratiespel

- 15:30:

Tussendoortje of fruit eten en wat drinken.

- 16.15 uur:

Verschoning en toiletgebruik.

- 16.30 uur:

(Buiten)spelen.

- 16.30 –18.00** uur:

Ophalen van de kinderen en korte informatie-uitwisseling over de dag.

Het VVE Speelplezier-programma wordt gedurende de hele dag spelenderwijs uitgevoerd. In het (VVE) programma komen aan bod:

- Het demonstratiespel
- Het handpantomimespel
- Het gebruik van de dagritmekaarten
- Het gezamenlijk net-alsof-spel
- Begeleide activiteit: atelier, huishoek, bouwhoek, leeshoek, exploratiebak

- Fruit eten. Voor en/of na het fruit eten kan een 5 minutenactiviteit gedaan worden zoals zingen, handpantomime en (af)telversjes.

** Ouders hebben de keuze om tegen een vergoeding de opvang een half uur te verlengen of vervroegen.

3.2 Dagindeling Po de Flierefluiter

Vanaf half 9 of 12 uur kunnen de kinderen door hun ouders in hun eigen groepsruimte gebracht worden. De inloop duurt een kwartier. Gedurende dit kwartier zijn de ouders ook in de gelegenheid om desgewenst een praatje te maken met de leidster(s) of andere ouders. Dit kwartier kan ook benut worden om samen met de peuter te spelen.

Het VVE-programma start nadat ouders de groep hebben verlaten.

In het (VVE) programma komen aan bod:

- Het demonstratiespel
- Het handpantomimespel
- Het gebruik van de dagritmekaarten
- Het gezamenlijk net-alsof-spel
- Begeleide activiteit: atelier, huishoek, bouwhoek, leeshoek, exploratiebak

Voorbeeld van een dagdeelprogramma:

08:30: Inloop ouders

08:45: Afscheid ouders

09:00: Start gezamenlijke kring en demonstratiespel

09:15: Begeleide activiteit in de kleine groep en vrij spel voor kinderen die niet deelnemen aan de begeleide activiteit in de kleine groep.

09:45: Samen opruimen en toiletronde

10:00: Fruit eten

10:30: Buiten spelen/Vrij spel

11:15: Gezamenlijke dag afsluiting/begeleide activiteit in grote groep

11:30/12:00: kinderen worden opgehaald

Op woensdag en op vrijdag is de peuteropvang iets langer open. Op deze dagen wordt dan ook een uitgebreidere dagafsluiting met de kinderen gedaan. Denk hierbij aan samen dansen, het herhalen van het demonstratiespel enz.

Het laatste kwartier is weer bestemd om ouders hun peuter te laten ophalen in de groepsruimte en ook dan is er weer gelegenheid om met andere ouders of leiding een praatje te maken.

3.2 Slapen en rusten

Tijdens de intake wordt er met de ouders een afspraak gemaakt over het slaapritme en de slaaphouding van hun kind. Baby's van 0 tot 2, slapen wanneer zij behoefte hebben om te slapen. Als een peuter minder slaapbehoefte heeft en bijvoorbeeld bijna naar de basisschool gaat, blijft het kind wakker. Dit zal dan eerst besproken worden met de ouders.

3.3 Spelen en activiteiten

Het aanbod van speelgoed is aangepast op de leeftijd. Er wordt voldoende variatie aangeboden. Bij mooi weer wordt er buiten gespeeld; er is een grote buitenruimte voorzien van diverse speelmogelijkheden voor de kinderen zoals water en zand, evenals rijdend materiaal. In het dagritme is een aantal vaste activiteiten opgenomen, zoals het samen zingen en eten. Daarnaast is er veel ruimte voor kinderen om vrij te spelen. Het is niet nodig, en zelfs niet gewenst, om kinderen de hele dag bezig te houden.

We houden het hele jaar door rekening met seizoenen en de daarin voorkomende feestdagen worden in beperkte mate gevierd. Zo zal bijvoorbeeld het thema 'Lente' worden behandeld en zo wordt er bijvoorbeeld aandacht besteedt aan Sinterklaas door middel van Sinterklaasliedjes zingen, knutselen en verkleden.

Regelmatig vinden er uitstapjes plaats. Dat kan een wandeling zijn, een bezoekje aan de speeltuin of de bibliotheek. Deze uitstapjes worden zorgvuldig voorbereid. Uitstapjes vinden plaats met alleen de oudere kinderen uit de groep. Soms vinden er ook uitstapjes met kleuters van school samen plaats. Ten alle tijden voldoen we tijdens deze uitstapjes aan de BKR, we proberen zelfs meer pm's en volwassenen mee te nemen op uitstapje dan wettelijk gezien nodig is. Zo nemen we extra leiding (uit andere groepen mee), zetten we alle beschikbare stagiaires in of vragen we ouders om mee te gaan. Ook is het zo dat leerkrachten en stagiaires van groep 1 en 2 van de basisschool mee gaan op gezamenlijke uitstapjes. Het vervoer vindt veelal te voet plaats, er wordt dan een loopkoord gebruikt dat de kinderen vasthouden.

Hoofdstuk 4: Eten en drinken

4.1 Eten en drinken

Op het kinderdagverblijf en binnen de peuteropvang wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van een kind, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en is het een moment van rust. Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drank aangeboden krijgen. De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel.

Binnen het kinderdagverblijf krijgen kinderen een middagmaaltijd aangeboden. Tijdens de middagmaaltijd krijgen de oudere kinderen eerst een boterham met hartig beleg en mogen vervolgens kiezen voor een boterham met zoet beleg. Soms krijgen de kinderen iets extra's; dit kunnen verschillende producten zijn, zoals bijvoorbeeld: knakworstjes, diverse rauwkost, pannenkoeken, of tosti's. De middagmaaltijd wordt verstrekt door het kinderdagverblijf, het tussendoortje in de vorm van fruit van 9:30 en van 15:30 uur wordt meegegeven door de ouders.

Kinderen worden nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze worden wel gestimuleerd om voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden wordt dit tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers besproken.

De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de kinderen goed drinken.

's Morgens rond bij het fruitmoment en binnen het kinderdagverblijf, tijdens de lunch wordt er gedronken. In de middag krijgen de kinderen nogmaals iets te drinken. De kinderen krijgen afgekoelde thee of melk te drinken. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij dat willen. Flesvoeding voor de baby's dient door de ouders zelf verzorgd te worden. Bij dieetvoeding wordt ouders verzocht dit zelf mee te nemen. Het is altijd mogelijk om borstvoeding gekoeld mee te brengen. Dit wordt dan in de koelkast of diepvries geplaatst. KDV 'het Koekoeksnest' biedt de ouders tevens de mogelijkheid om op locatie te voeden.

4.2 Dieet, allergie, andere culturen

Ouders zijn er verantwoordelijk voor om de pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van hun kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het intakegesprek op het formulier genoteerd. Als er een kans is op een allergische reactie van het kind op bepaalde voeding dan geven de ouders op het formulier aan welke stappen in een dergelijke situatie ondernomen moeten worden.

Hoofdstuk 5: Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

5.1 Verschoning

Luiers worden meegegeven door de ouders. Kinderen die een luier dragen worden regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond. Dit wordt ook bijgehouden om later aan ouders te kunnen vermelden. Daarnaast hebben de kinderen 3 vaste verschoonmomenten (zie hiervoor hoofdstuk 3, dagindeling) Baby's binnen het kinderdagverblijf worden vaker gecontroleerd en zo nodig verschoond.

5.2 Toiletgebruik en zindelijkheidstraining

Wanneer de ouders thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan deze training op het kinderdagverblijf worden voortgezet. Peuters zien hoe andere kinderen met zindelijkheidstraining bezig zijn wat stimulerend werkt.

De zindelijkheidstraining wordt zoveel mogelijk spelenderwijs aangepakt. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen daar de gelegenheid toe. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen. Wanneer er ongelukjes gebeuren wordt er geen negatieve aandacht aan geschonken. Het kind wordt altijd geprezen wanneer het een kleine of grote boodschap op de wc doet. Bij de zindelijkheidstraining krijgen de kinderen een kaart met hun naam erop. Telkens wanneer een kind op de wc geplast of gepoept heeft, krijgt het kind een sticker. Er bevinden zich twee toiletten in de toiletruimte die vanuit de groepsruimte te bereiken is. Kinderen die al helemaal zelf naar het toilet kunnen gaan lopen al dan niet onder begeleiding van de pedagogisch medewerker naar het toilet. Er wordt goed op toegezien dat kinderen hun handen wassen na het toiletgebruik.

Hoofdstuk 6: Het kind

6.1 Overdracht naar de basisschool of naar een ander kinderdagverblijf

Van 'beroepsopvoeders' wordt verwacht dat zij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Het zou jammer zijn als de informatie die in de jaren op het kinderdagverblijf of de peuteropvang wordt verzameld over een kind verloren gaat als het kind de overstap maakt naar de basisschool. We vinden het belangrijk om gebruik te maken van een kind dossier. De overgang van het kinderdagverblijf of de peuteropvang naar de basisschool is een grote stap. Hoe beter de overdracht en samenwerking, hoe gemakkelijker een peuter de stap van het kinderdagverblijf of de peuteropvang naar de basisschool kan maken. Indien de ouders hiervoor toestemming geven, wordt een warme overdracht naar de basisschool verzorgd. De basisschool ontvangt het digitale volgsysteem van de mentor van het kind en er vindt een gesprek plaats. Tijdens dit gesprek wordt de ontwikkeling, eventuele zorg(en) en indien nodig de thuissituatie van het kind besproken met ouder, mentor van het dagverblijf en de leerkracht van de basisschool. Voor een uitgebreide beschrijving over de werkwijze van de overdracht verwijzen we naar het Educatief Raamplan Geluksvogel 2020. Indien mogelijk wordt er voor de peuter een kennismakingsbezoek aan de basisschool gepland.

6.2 Corrigeren en belonen

Op het kinderdagverblijf en de peuteropvang worden de kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont, wordt eerst gekeken naar het individuele kind en nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn (niet lekker in zijn vel, verveling, onzekerheid, wijziging in de thuissituatie of ontwikkelingsproblematiek). De pedagogisch medewerkers kunnen hier rekening mee houden. Wanneer een kind na een waarschuwing negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker het kind op ooghoogte op rustige wijze aanspreken en het daarbij ook aankijken.

Bij herhaling kan het kind voor korte duur op een plek apart gezet worden om zo even uit de situatie te zijn. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Tegelijkertijd wordt positief gedrag door complimenten gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van hun kind. Wellicht dat de ouders thuis ook met dit gedrag te maken hebben. Er kan dan goed afgestemd worden wat de beste benadering zal zijn.

6.3 Zieke kinderen

Als het kind ziek is, informeren ouders het kinderdagverblijf en de peuteropvang hier altijd over. Indien nodig zullen wij bij besmettelijke ziektes contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Kinderen die ziek zijn en hierbij hogere koorts hebben dan 39 graden (hierbij wordt wel gekeken of het kind een zieke indruk maakt), mogen het kinderdagverblijf niet bezoeken. Pedagogisch werknemers zijn niet adequaat genoeg opgeleid om zieke kinderen te verzorgen. Ook is het voor een ziek kind prettiger om in zijn vertrouwde thuissituatie te zijn met zijn vaste verzorgers. Zaken zoals toedienen van medicatie en wat de groepsleiding doet als een kind ziek wordt in de groep, staan in het protocol 'Geneesmiddelen en medisch handelen', welke op verzoek voor ouders ter inzage op het kinderdagverblijf ligt. Als een kind medicijnen dient in te nemen, geven ouders schriftelijk toestemming aan de pedagogisch medewerkers voor het toedienen van deze medicijnen.

6.4 Kinderparticipatie

Wij vinden het belangrijk om kinderen te ondersteunen in hun groei naar zelfstandigheid. Het is belangrijk om goed te kijken en luisteren naar kinderen en kinderen zo mogelijk mee te laten denken en participeren in een dag op het kinderdagverblijf en de peuteropvang. Dit kan op diverse manieren vormgegeven worden en zal altijd individueel op het ontwikkelingsniveau en het karakter van het kind aangepast moeten worden. Te denken valt aan zelf een liedje mogen kiezen, zelf het broodbeleg mogen kiezen, het helpen bij het dekken van de tafel of het samen opruimen van het speelgoed.

Hoofdstuk 7: Informatie-uitwisseling

7.1 Mondelinge informatie-uitwisseling

Contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf op het kinderdagverblijf en de peuteropvang beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen de ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

Tijdens het brengen en halen hebben pedagogisch medewerkers kort, individueel contact met de ouders. Pedagogisch medewerkers vertellen wat er die dag gebeurd is en of er nog bijzonderheden zijn voorgevallen. Andersom is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie. Dit kan zijn in praktische zin, bijvoorbeeld wanneer een kind slecht heeft geslapen of hoe laat een kind heeft gegeten en gedronken, of op emotioneel gebied (bijvoorbeeld de komst van een baby, een verhuizing of andere veranderingen in de thuissituatie). Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers nog beter inspelen op de behoefte van ieder kind.

7.2 BitCare

Samen Spelen maakt gebruik van een online dagboek. In dit dagboek wordt per kind dagelijks bijgehouden wat het kind doet bij Samen Spelen. Ouders kunnen dit dagboek inzien via een app op hun telefoon of computer. Zo zijn ouders gedurende de dag op de hoogte van het reilen en zeilen van hun kind bij Samen Spelen. Ook ruildagen of verlofdagen kunnen via deze app worden doorgegeven en Samen Spelen kan foto's op deze manier doorsturen naar de ouders.

7.3 Schriftelijke informatie

Een paar keer per jaar ontvangen ouders een algemene nieuwsbrief. Hierin staat informatie die voor alle ouders van belang is. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de oudercommissie, festiviteiten en leuke informatie over het kinderdagverblijf en de peuteropvang. De nieuwsbrief zal ook op de website geplaatst worden.

7.4 Ouderbijeenkomsten

Op het kinderdagverblijf worden er jaarlijks verschillende activiteiten en ouderbijeenkomsten georganiseerd. Dit kan variëren van een lezing tot een “Opa en

Oma-dag”. Hierover worden de ouders op het kinderdagverblijf en de peuteropvang door middel van de nieuwsbrief of een aparte brief of mail op de hoogte gebracht.

7.6 Klachtenprocedure

Het kan natuurlijk voorkomen dat een ouder ontevreden is over de werkwijze van Samen Spelen of een klacht heeft aan de hand van een voorval. Wij vinden het belangrijk om de communicatie open te houden en willen ouders dan ook uitnodigen om hun onvrede te delen met de groepsleiding of met de directie. We verwijzen de ouders hierbij dan ook naar onze interne klachtenprocedure (in te zien op het kinderdagverblijf en te vinden op de website).

De ouder maar ook de oudercommissie kan zelf contact opnemen met het **klachtenloket kinderopvang** voor informatie, advies, eventuele bemiddeling of mediation. Deze commissie is een onafhankelijke en deskundige commissie, die speciaal in het leven is geroepen om klachten te behandelen over kinderdagcentra. Volgens de wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector is de klager niet verplicht de klacht eerst intern te bespreken. De klager heeft het recht haar klacht rechtstreeks aan een externe klachtencommissie voor te leggen. Ook de oudercommissie van het kinderdagverblijf is aangesloten bij deze klachtencommissie zodat ook de oudercommissie bij eventuele klachten in de hoedanigheid van oudercommissie een klacht kan indienen en voorleggen.

Indien de ouder niet tevreden is met de afhandeling van de klacht en Samen Spelen niet samen met de ouder tot een oplossing heeft kunnen komen kan er een procedure bij de **Geschillencommissie Kinderopvang** worden opgestart.

7.7. Samenwerking consultatiebureau, O2, Radar

Samen Spelen werkt nauw samen met het consultatiebureau. Deze samenwerking houdt in dat met enige regelmaat een jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau een bezoek brengt aan Samen Spelen om kinderen (en thuissituaties van kinderen) te bespreken waarover het consultatiebureau of Samen Spelen vragen heeft, zich zorgen maakt of een plan van aanpak gevolgd wordt. Dit gebeurt alleen als ouders daar schriftelijk toestemming voor gegeven hebben.

Ook kan de verpleegkundige (praktische) vragen van pedagogisch medewerkers beantwoorden of tips geven.

Samen Spelen werkt ook samen met een logopedist van O2 onderwijsadvies.

Pedagogisch medewerkers kunnen bij de logopedist terecht voor alle vragen rondom spraak- en taalmoelijkheden. Ook komt de logopedist langs op locatie om kinderen te observeren. Dit gebeurt alleen in overleg met ouders. Indien nodig zal er samen met de ouders een plan van aanpak gemaakt worden.

Bij vragen omtrent gedrag en ontwikkeling van kinderen kunnen we, met toestemming van ouders, een pedagoge van Radar inschakelen om het kind te observeren en advies uit te brengen.

Hoofdstuk 8 Ruimte-indeling

8.1 De binnenruimte

KDV het Koekoeksnest

De groepsruimte is zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. Voor elke leeftijdsgroep is er voldoende ontwikkelingsmateriaal aanwezig. Zo is er voor de baby's bijvoorbeeld speelgoed aanwezig met geluid en muziek, en een babygym. De indeling van de ruimte biedt kinderen die al lopen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn diverse hoeken gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen. Zij kunnen bijvoorbeeld kiezen om te spelen in de bouwhoek of het keukentje of om rustig een puzzel te maken of een boekje te "lezen". De ruimte is ingericht op een manier die VVE Speelplezier ondersteunt.

PO de Flierefluiters

De groepsruimten zijn zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. Voor elke leeftijdsgroep is er voldoende ontwikkelingsmateriaal aanwezig. Er zijn diverse hoeken gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen. Zij kunnen bijvoorbeeld kiezen om te spelen in de bouwhoek of de huishoek of om rustig een puzzel te maken of een boekje te "lezen". De ruimte is ingericht op een manier die VVE Speelplezier ondersteunt.

8.2 De buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buitenspelen, hoewel we natuurlijk afhankelijk zijn van het weer. In de buitenruimte bevindt zich een natuurontdektuin die kinderen uitdaagt om de wereld te ontdekken. De kinderen kunnen met aarde, water en zand spelen en kunnen hierdoor vies worden. De kinderen hebben de keuze uit verschillende materialen; zoals rijdend materiaal en een zandbak. In de zomer is er de mogelijkheid om een badje op te zetten zodat de kinderen ook in en rond het water kunnen spelen.

Hoofdstuk 9 Veiligheid en hygiëne

9.1 Bedrijfshulpverlening en EHBO

Het kinderdagverblijf en de peuteropvang beschikt over een ontruimingsplan. Het plan is bekend bij degenen die op het kinderdagverblijf of de peuteropvang werkzaam zijn. Na een oefening vindt een evaluatie plaats en indien nodig bijstelling van het plan. Op het kinderdagverblijf is altijd 1 medewerker aanwezig die in het bezit is van een geldig bedrijfshulpverlening diploma (BHV) en 1 medewerker in het bezit van een kinder-EHBO diploma. BHV-ers hebben de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er professionele hulp aanwezig is zoals brandweer of ambulance. Elk jaar gaan de BHV-ers op herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er op dit gebied zijn.

9.2 Jaarlijkse GGD-inspectie

Onder de Wet Kinderopvang wordt de veiligheid van kinderen bewaakt door uitvoering van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Dit is een continu proces. Aan de hand hiervan wordt ingeschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een actieplan worden vervolgens de maatregelen geformuleerd die genomen worden om de risico's tot een minimum te beperken. Samen spelen is verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij aan de hand van de RIV&RIG nagegaan wordt of de kinderopvang die Samen spelen biedt, voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt.

9.3 Verdere veiligheidsmaatregelen

In aanvulling op de eisen vanuit de Wet Kinderopvang gelden nog aanvullende regels op het kinderdagverblijf en de peuteropvang:

- Baby's zitten niet langdurig in een wipstoeltje of de schommel. De veiligheidsriemen worden altijd gesloten.
- Sjaaltjes en sieraden zijn onveilig voor baby's en kleine kinderen. Bij de intake worden de ouders deze gevaren uitgelegd en hen geadviseerd om kinderen geen sieraden te laten dragen. Als ouders dit toch willen geven ze hiervoor schriftelijk toestemming op het intake formulier.
- Schoonmaakmiddelen worden boven kind hoogte bewaard.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen na een bezoek aan het toilet hun handen te wassen. Ook als de kinderen buiten hebben gespeeld, wassen de kinderen eerst hun handen voor zij aan tafel gaan eten.

- Meegebrachte knuffels worden door de groepsleiding altijd bekeken op veiligheid en spenen die stuk zijn worden direct weggegooid. Speelgoed van huis mee nemen mag in principe. De groepsleiding attendeert de ouders op het risico van wegraken of stukgaan. Vooral tijdens de wenperiode of bij belangrijke veranderingen kan een kind steun ervaren door de nabijheid van vertrouwd speelgoed van thuis.
- Het kinderdagverblijf en de peuteropvang wordt twee wekelijks door een erkend bedrijf schoongemaakt. Overige taken rondom het schoonmaken van de ruimte wordt door de pm's zelf gedaan. Hygiënisch werken is van groot belang en daarom zijn hiertoe richtlijnen in het Protocol Hygiëne opgenomen.
- Het (buiten)speelgoed wordt regelmatig door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd.
- Er wordt goed gelet op het sluiten van de deur van de buitenruimte.
- Kinderen worden bij zon ingesmeerd met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.

9.4 Veiligheid en slapen

Op het kinderdagverblijf gelden regels met betrekking tot het slapen.

- Bedden gaan altijd op slot.
- Elastiekjes en speldjes worden voor het slapengaan uit het haar verwijderd.
- Baby's worden niet op hun buik of op hun zij te slapen gelegd. Wanneer de ouders zelf aangeven dat hun baby alleen op zijn/haar buikje of zij slaapt en dat ook op het kinderdagverblijf mag doen, dienen de ouders hiervoor schriftelijke toestemming te verlenen.
- De temperatuur van de slaapruijnte moet, indien mogelijk, niet hoger dan 20 graden zijn.
- Voor verdere informatie over de maatregelen die Samen spelen Wyck neemt ter voorkoming van wiegendood verwijzen wij naar ons Protocol Veilig Slapen.

Hoofdstuk 10. De drie-uurs regeling

Omdat ons dagverblijf meer dan 10 uur per dag aaneengesloten geopend is mag er per dag maximaal 3 uur afgeweken worden van de vereiste **B**eroepskracht **K**ind **R**atio.

Wij hebben ervoor gekozen om dat zowel aan het begin als aan het eind van de dag en tijdens het pauzemoment tussen de middag te doen.

Dit betekent dat er tussen 13.00 en 14.30 uur minder pedagogisch medewerkers in de groep mogen staan. Tijdens pauzes zijn minimaal de helft van het aantal pedagogisch medewerkers dat vereist wordt door de BKR ingezet. Op alle andere tijdstippen wordt er gewerkt volgens de vereiste BKR.

Hoofdstuk 11. Het vier-ogen principe

Het 4-ogen en oren principe wordt als volgt gedefinieerd: 'de houder van een kindercentrum organiseert de dagopvang op zodanige wijze dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.' Dit betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kinderdagverblijf of de peuteropvang. Wij vinden het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt op de opvang. Tegelijkertijd streven we er ook naar een omgeving te creëren waar een kind zich vrij voelt om zichzelf te zijn en uitgedaagd wordt om zichzelf te ontwikkelen. Voor medewerkers willen wij een omgeving scheppen waar zij zich eveneens veilig voelen, omdat er een open klimaat heerst waar eenieder de ander veilig kan aanspreken en omdat er samen gewerkt wordt.

11.1 Concrete invulling

Voor Samen Spelen hebben wij geprobeerd concreet vorm te geven aan het vier-ogen en oren principe op verschillende gebieden:

1. Open ruimtes

Onze ruimtes zijn open ruimtes waarbij ook bij de inrichting rekening wordt gehouden met het in standhouden van deze transparantie. Hoekjes die gecreëerd worden voor verschillende leeftijdsgroepen of speelactiviteiten worden altijd zodanig ingericht dat de medewerker de ruimte in zijn geheel kan overzien. De verschoonruimtes bevinden zich in de groepen en zijn zichtbaar vanuit de groep. In de deuren naar de ruimtes zit glas om te allen tijde naar binnen te kunnen kijken. Deze dienen dus ook niet te worden afgeplakt met tekeningen of mededelingen. Tussendeuren worden alleen gesloten indien een

activiteit zich daarvoor leent en er voldoende volwassenen in de ruimte aanwezig zijn. Deuren tussen groepen blijven open indien de pedagogische kwaliteit hier niet onder leidt. Ook in de tuin zullen wij geen gesloten of geïsoleerde ruimtes inrichten.

2. Personeel, medewerkers en vrijwilligers

Aan het begin en einde van de ochtend wordt er gestart en geëindigd met minimaal een pedagogisch medewerker, en een volwassen achterwacht in het gebouw. De volwassene kan een andere pedagogisch medewerker zijn, maar ook een van de houders van het kindercentrum, een groepshulp, een stagiaire of een medewerker van de school. Voor alle volwassenen die ingezet worden, geldt overigens dat zij van tevoren geïnstrueerd worden op het gebied van het gedragsprotocol, het vier-ogen en oren beleid, de meldcode kindermishandeling en andere zaken waar zij bij het uitvoeren van hun werkzaamheden rekening mee dienen te houden. Voor alle volwassenen geldt uiteraard dat van hen een VOG is ontvangen en dat zij zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang.

3. Open klimaat medewerkers, gedragsprotocol en meldcode kindermishandeling

Binnen Samen Spelen hanteren wij een open en professioneel werkklimaat om zo de drempel te verlagen om elkaar aan te kunnen spreken op bepaalde gedragingen. Het geven en ontvangen van feedback vinden wij een belangrijke vaardigheid, waarop wij met pedagogisch medewerkers oefenen en ook steeds terugkomen in de functioneringsgesprekken. Van onze medewerkers hebben wij een VOG ontvangen en alvorens hen aan te nemen is een zorgvuldige sollicitatieprocedure doorlopen. Hierbij zijn ook referenties opgevraagd om inzicht te krijgen in het functioneren van de desbetreffende persoon bij evt. een voormalig werkgever. Daarnaast zijn de omgangsvormen tussen onze pedagogisch medewerkers en de kinderen, en tussen pedagogisch medewerkers onderling vastgelegd in een gedragsprotocol. Ook wordt met alle medewerkers de meldcode kindermishandeling doorgenomen.

4. In geval van een kleine groepsgrootte

Wij streven ernaar om op elke stamgroep minimaal twee pedagogisch medewerkers in te zetten. Indien een groep vanwege structurele kleine groepsgrootte slecht één beroepskracht heeft gedurende een dag(deel) of een moment en er geen stagiaire op de groep staat, is het ook mogelijk om een babyfoon te plaatsen bij een andere groep.

5. Specifieke situaties:

* Kortdurend alleen op de groep

Als er twee pedagogisch medewerkers op de groep staan en een van hen moet kort de groep verlaten (bijvoorbeeld voor toiletbezoek), wordt dit opgelost door aan een buurgroep te melden dat je even weg bent en de deur naar de andere groep open te zetten of de babyfoon te gebruiken.

* Uitstapjes

Tijdens uitstapjes heeft het de voorkeur dat minimaal twee pedagogisch medewerkers op stap gaan met een groepje kinderen. Echter als de groep klein is kan het voorkomen dat er maar 1 pedagogisch medewerker met de kinderen op stap gaat.

Hoofdstuk 12. Inzet stagiairs en beroepskrachten in opleiding

Samen Spelen is een erkend leerbedrijf, het is ingeschreven bij SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). Stagiairs dienen voor aanvang van de stage een VOG aan te vragen en in te leveren op de stageplaats. Stagiairs die niet meer dan 60 uur per jaar stagelopen hoeven geen VOG aan te vragen. Hierbij gaat het dan om stagiaires die een maatschappelijke stage of “snuffelstage” lopen.

Samen Spelen biedt stageplaatsen aan leerlingen van verschillende opleidingen. Te denken aan leerlingen van de hogeschool Pedagogiek en mbo sociaal agogisch werk. Zij zijn werkzaam in de groepen naast de vaste pedagogisch medewerkers en voeren ondersteunende werkzaamheden uit, zoals verzorgende en huishoudelijke werkzaamheden en ondersteuning in het voorbereiden en uitvoeren van activiteiten. Zij krijgen een stagebegeleider op de werkvloer toegewezen die hen begeleidt gedurende hun stageperiode.

Afhankelijk van het leerjaar en het niveau van de opleiding worden de leerlingen gestimuleerd ook de verdieping in de werkzaamheden te zoeken. Dit kunnen taken zijn als activiteiten bedenken/uitvoeren en observeren.

Beroepskrachten in opleiding kunnen zowel boventallig, naast een vaste medewerker, in de groep staan of al meetellen in de leidster-kind ratio. De formatieve inzetbaarheid kan oplopen en wordt bepaald aan de hand van informatie van de praktijk- en opleidingsbegeleider. Een BBL-er die formatief ingezet wordt, beschikt over een arbeidsovereenkomst.